

Landelijke richtlijn psychodiagnostisch onderzoek bij eerste en herindicatie, november 2008

Het psychodiagnostisch onderzoek heeft betrekking op wetsartikel 13: ontbreken van algemene voorwaarden wat betreft leer- of werkgedrag

Artikel 13

- g. Het ontbreken van algemene voorwaarden wat betreft het leer- of werkgedrag van de leerling moet blijken uit **gegevens van een psychodiagnostisch onderzoek** niet ouder dan een jaar **en uit het onderwijskundig rapport**, zodanig dat er sprake is van:
- 1°. ernstige tekortkomingen in verband met het gedrag op het gebied van het leer- en taakgedrag zoals werkhouding, taakgerichtheid, aandacht en motivatie;
  - 2°. ernstige problemen in de interactie met het onderwijsgevend personeel; of
  - 3°. ernstig storend gedrag in het onderwijsleerproces van medeleerlingen, waarbij de genoemde problemen manifest zijn gedurende ten minste een jaar, zich niet beperken tot een bepaalde situatie en weinig of niet worden beïnvloed door op de problemen gerichte aanpak en afspraken, of
- h. extreem agressief gedrag of extreem impulsief gedrag bij de leerling die voor cluster 4 wordt aangemeld, waarbij op basis van psychodiagnostisch onderzoek blijkt dat de leerling een gevaar voor zichzelf of voor anderen is of extreem fysiek of extreem verbaal agressief gedrag vertoont, waarbij dit gedrag zich niet beperkt tot een bepaalde situatie en weinig of niet wordt beïnvloed door op de problemen gerichte aanpak en afspraken.

Waarschijnlijk ten overvloede wijzen we nogmaals op de aanscherping zoals verwoord in artikel 23: Een beperking in de onderwijsparticipatie moet blijken **uit twee van de volgende onderdelen**:

1. leerachterstanden die niet zijn toe te schrijven aan beperkt niveau van cognitief functioneren; (zie artikel 13 onder a. (onderbouwning vanuit LVS))
2. ernstige tekortkomingen in verband met het gedrag, zie artikel 13, g sub 1 (onderbouwning zie richtlijn)
3. ernstige problemen in de interactie met onderwijsgevend personeel, zie artikel 13, g, sub 2 (onderbouwning zie richtlijn)
4. ernstig storend gedrag in het onderwijsleerproces van medeleerlingen: zie artikel 13, g, sub 3 (onderbouwning zie richtlijn)
5. extreem agressief gedrag of extreem impulsief gedrag bedoeld als in artikel 13 (o.b.v. psychodiagnostisch onderzoek dat betrekking heeft op het stoorniscriterium)

Richtlijn voor de psychodiagnostische onderbouwning van onder g. genoemde algemene voorwaarden voor leer- of werkgedrag:

1. Bij herindicatie

Indien een dossier voor herindicatie wordt ingediend is GEEN psychodiagnostisch onderzoek noodzakelijk. Aangetoond moet worden dat er een beperking is in de onderwijsparticipatie en dat de reguliere zorg ontoereikend is. Dit kan m.b.v. het rapport waarin de commissie voor de begeleiding of de reguliere school met de ambulant begeleider de beperking in de onderwijsparticipatie vaststelt, plus een beschrijving van de zorg die de leerling nodig heeft om aan onderwijs deel te kunnen nemen, als hieraan wordt toegevoegd de evaluatie van het handelingsplan.

2. Bij eerste indicatie

Het psychodiagnostisch onderzoek blijft bij eerste indicatie noodzakelijk. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd door een diagnostisch geschoold orthopedagoog/psycholoog, bij voorkeur geregistreerd (gezondheidszorgpsycholoog Wet BIG/Orthopedagoog-Generalist NVO/Kinder- en Jeugdpsycholoog NIP) op basis van minimaal 1 van de, door de COTAN als voldoende beoordeelde, testinstrumenten zoals beschreven in "indicatiestelling speciaal onderwijs en leerlinggebonden financiering, condities en instrumentarium", Resing e.a. *) Dit kan een meer algemene vragenlijst betreffen zoals b.v. de TRF of een, meer op de specifieke beperking gericht instrument zoals b.v. de

vragenlijst voor angst (VAK). Het regulier onderwijs dient zorg te dragen voor het aanleveren van deze diagnostische onderbouwing. De diagnostische rapportage mag niet ouder zijn dan een jaar. *Het regulier onderwijs dient zorg te dragen voor het aanleveren van deze diagnostische onderbouwing.* De diagnostische rapportage mag niet ouder zijn dan een jaar.

Mochten het onderwijskundig rapport en de diagnostische onderbouwing ernstige twijfels of onduidelijkheden oproepen ten aanzien van de ontbrekende voorwaarden voor leer- of werkgedrag kan door de CVI aanvullend onderzoek worden gevraagd. *De verantwoordelijkheid voor het aanvullende onderzoek ligt bij het REC.*

*) Ad 1: Schobl-r, VISEON, SVL, AVL voor motivatie, taakgerichtheid en werkhouding; VAK, CBSK, PMT-k, SSAT, VSV voor competentiebeleving en faalangst; ADHD vragenlijst, VvGK, TRF, YSR, VSV voor aandachtstekort en impulsiviteit, ndt-SEF-2005, DVL.

Ad 2: VvGK, TRF, NPV-j

Ad 3: SEV, TRF, VvGK, BDHI-Dutch